

גם עסק קטן יכול לזכות במכרז כמו גדול

הלוואת בעלים מול ערבות אישית לחברה - מה עדיף?

לקוח של משרדנו פנה אלינו בשאלה - חברה בה הוא מחזיק מניות זקוקה למימון. האם עדיף לו לתת לחברה הלוואת בעלים או לחתום במקום זאת ערבות כלפי הבנק להלוואה שהחברה תיקח.

אחד מעקרונות היסוד בפירוק של חברה או בפשיטת רגל של יחיד הוא עקרון השוויון בין הנושים. משמעות עיקרון זה אינה בי כל הנושים של אדם או חברה הינם בעלי מעמד זהה, אלא שנושים מאותה דרגת קדימות יזכו להיפרע מנכסי הפירוק או פשיטת הרגל באופן שווה.

מה הכוונה דרגת קדימות? תחילה תבואנה הוצאות הפירוק או פשיטת הרגל. לאחריה קיימים נושים מובטחים - נושים להם בטוחות כלשהן. גם בין הנושים המובטחים קיימים סדרי עדיפויות, אם באופן כללי ואם באופן ספציפי לנבי הנכס המשמש כבטוחה. לאחר הנושים המובטחים באים באופן כללי נושים בעלי זכות קדימה ולבסוף הנושים הרגילים. נושים בעלי זכות קדימה הינם נושים המקבלים על פי חוק עדיפות על נושים אחרים עד רמה מסוימת. כך הם חלק מהחובות לעובדים, שכר דירה ומסים.

כאשר מדובר בחברה בפירוק, רק לאחר ששולמו כל הכספים לנושי החברה, בכל שנותרו כספים או נכסים ניתן לחלקם לבעלי המניות של החברה ("דיבידנדים בפירוק"). בעניין קריספי קכע בית המשפט העליון כי גם בין הנושים הרגילים של החברה במקרים מסוימים יבואו תחילה הנושים החיצוניים ורק לבסוף חובות לבעלי המניות של החברה (דוקטרינה ה"הדחיה"). במילים אחרות, באותו מקרה נפסק כי הלוואות בעלים תבואנה שלב אחד לפני חלוקת דיבידנדים בפירוק ולא באופן שוויוני לנושים האחרים של החברה. באופן דומה קובע פקודת פשיטת הרגל כי כאשר מדובר בפשיטת רגל של יחיד, תידחה זכותו של בן זוג אשר הלווה כספים לעסק של בן זוגו.

חשוב להבדיל בין נושה רגיל לבין נושה שהחוב אליו קם מבוח הפעלה של ערבות. חוק הערבות קובע את עקרון ה"סובורגציה"

(או בעברית - תחלוף) - ערב משלם את חובו של אחר קונה למעשה את זכותו של אותו אדם במקומו שילם את החוב. בית המשפט העליון החיל כלל זה גם על סדר עדיפויות נושים. כך למשל, אישה אשר בעלה פשט רגל ושילמה את חובותיו לנושה מובטח בשל ערבות אישית שחתמה אמורה להיות אחרונה בסדר הנושים. עם זאת, בית המשפט העליון פסק במקרה רויטל לזין כי מכיוון שנשייתו של בן הזוג קמה מתוקף ערבות, נכנס בן הזוג לנעליו של הנושה המובטח.

נראה שכל זה ניתן להחיל גם על בעלי מניות בחברה. בעוד שקיימת סכנה כי הלוואת בעלים תהיה אחרונה בסדר הנושים, אם שבמקום הלוואת בעלים יהיה בעל המניות ערב לחובות של החברה לבנק והבנק הינו נושה מובטח, ככל שישלם בעל המניות כספים מכוח ערבותו, יהיה בעל המניות נחשב לנושה מובטח של החברה. כמובן שאם רוצים שהערבות תחליף הלוואת בעלים, חשוב לוודא כי הערבות מוגבלת בסכום ואינה ערבות למלא חובותיה של החברה.

חשוב לציין כי הן נושא קדימויות נושים והן נושא מתן ערבותיות הינם נושאים מורכבים ביותר אשר יש להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום בטרם קבלת כל החלטה בתחום זה. חשוב לציין עוד, כי סקירה כללית זו אינה עוסקת בכלל בפן של מיסוי - שיקול מהותי אף הוא.

*מאת: עו"ד דורון אפיק

מה בגליון?

- 9.....בלעדי
- 10.....כללית
- 36.....תוצאות מכרזים
- 37.....מהעולם

עורכת: אילת אלוני-כהן
מחלקת שירות לקוחות: סימה אסביה
מחלקת מכירות: 03-5635069
03-5635073
03-5635000

מען: דרך פתח תקוה 98-96 תל אביב 67138
פקס: 03-5635075

מובהר בזאת כי המערכת אינה אחראית, במישרין או בעקיפין, לתוכן הפרסום ו/או לאמיתות מציגו, לרבות כל מצג שיטובו להעיד על כוונת המפרסם או המוצר או השרות המוצע, והאחריות הבלעדית אפוא לתוכן הפרסום ולכל עניין המשתמע ממנו היא על המפרסמים בלבד.